

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

129. An, & qualiter duo simplicia uniformia per se aliàs compatibilia, vel hoc ipso quòd sint in eadem Ecclesia, sint incompatibilia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

ex recepta & approbata jam consuetudine, non requiritur, ut adeptus secundum beneficium præhabitu resignet verbaliter sub publico testimonio, hoc est præsentem publicam personam coram Ordinario; sed sufficit, quod realiter & cum effectu, ac sine fraude illud, ejusque possessionem dimittat. Pih. n. 154. Garc. n. 40. citans Zerol. ubi ante, Bellamer. decis. 754. n. 6. Staphil. Hojed. &c. His tamen non obstantibus requiritur adhuc, ut post pacificam secundi possessionem, vel postquam, quod minus eam assecutus sit, per eum steterit, dimittat primum liberè & absolute, & non in favorem, aut ex causa permutationis, aut cum reservatione pensionis vel fructuum. Cum enim tunc prius beneficium vacet ipso jure, non potest propriè resignari; sed demissio illa ad solum factum spectat, ut nimirum à se abdicet possessionem illius, Pih. loc. cit. citans Garc. cit. n. 58. qui tamen ibi loquitur de decreto dimittendi, quod in gratia facta de aliquo beneficio habenti aliud incompatible apponitur; quod nimirum orator intra duos menses à die habitæ possessionis secundi, seu qua per eum steterit, quod minus eam assequatur, primum dimittere, seu juri competenti cedere in manibus Pontificis omnino teneatur; alioquin ambo vacant ipso jure, utpote vi cujus decreti ne quidem ante adeptam possessionem potest in manibus resignare conditionaliter, vel ex causa permutationis, ut Garc. n. 62. Vide de his eundem *ibid.* & Paris. l. 3. q. 1. nu. 64. & 95. & de hoc decreto à nobis dicenda infra.

Questio 126. Qualiter reserventur Papa vacantia ob affectionem incompatibilis, & retentionem utriusque; & qualiter execrabilitas illa, seu affectio illa & reservatio probanda?

Respondeo, ad utrumque satis responsum, ubi actum de reservatione, quam continet prima regula Cancellaria.

Questio 127. An, & qualiter incompatibiles sint duæ dignitates, vel duo personatus, curam animarum non habentes in diversis Ecclesiis?

Respondeo ad primum: esse incompatibilia; sic enim statuitur *c. ad hac*, ubi dicitur: *Omni rationi contrarium est, quod unus Clericus in una vel diversis Ecclesiis plures dignitates vel personatus obtineat; cum singula officia (intellige earum dignitatum & personatum) in Ecclesiis assidue perpetuam exigant, & ut dicitur *c. cum singula, de prob. in 6.* singula officia singulos ministros requirant; proindeque adferretur hoc juri non tantum canonico, sed etiam divino ac naturali, habere plures istiusmodi dignitates, personatus, officia, sine legitima dispensatione Sedis Apostolicæ ex justa causa, Pih. de prob. n. 128. adeoque nec ulla consuetudine id induci potest.*

2. Respondeo ad secundum: esse incompatibilia primi generis. hoc est, quorum unum vacat ipso jure per affectionem alterius. Circa quod videnda sunt, quæ de hoc dicta supra de duobus curatis: pariformiter enim quoad hoc in *c. de multis*, in Extravag. *execrab.* in Trid. statuitur de dignitatibus aut personatibus, & officiis curam animarum non habentibus, & in diversis Ecclesiis exi-

stentibus, ac de duobus curatis. Idem est quoad poenam illam inhabilitatis per hæc jura inductam utrumque curatum retinere præsumenti. Pih. loc. cit. n. 151. ac denique quoad ceteras limitationes hinc inde insinuat. Observandum tamen, ut inducatur dicta incompatibilitas, vacatio & poena inhabilitatis, debere esse officia & dignitates perpetuas. Garc. cit. c. 5. n. 161. De cetero multò magis jam dicta procedunt, dum amba dignitates vel officia essent in eadem Ecclesia; cum longè magis horreant Canones pluralitatem beneficiorum in eadem Ecclesia, ut patebit ex mox dicendis.

Questio 128. An igitur etiam extinguatur gratia, quam quis à Papa obtinuit de dignitate, personatu, vel beneficio curato obtinendo, per affectionem alterius beneficii cum beneficio illo, ex dicta gratia habendo, seu expectatio incompatibilis?

Respondeo ad hanc quaestionem aliis universalem affirmativè: sic enim in *Clem. gratia, de rescrip.* aperte statuitur universaliter, ut qui ratione gratiæ à Papa impetrat beneficium expectat, ipsam gratiam amittat; si consequatur pacificè possessionem alterius, quod cum illo expectato licitè simul obtineri non potest: & sic jus ad beneficium aliquod extinguatur per affectionem talis incompatibilis cum illo, ad quod jus habetur. Azor. p. 2. l. 6. c. 13. q. 9.

Questio 129. An, & qualiter duo beneficia simplicia uniformia seu similia, per se aliis comparabilia, vel ex hoc ipso, quod sint in eadem Ecclesia, sint incompatibilia?

Respondeo primò: duo beneficia uniformia, non solum dignitates aut personatus, sed etiam omnino simplicia, puta, Canonicatus, præbendæ, portiones, præstimonias, Capellanias sub eodem recto, id est, in eadem Ecclesia sunt incompatibilia, *c. de multis, de prob. c. literas, de concess. prob. Clem. ult. de prob. Azor p. 2. l. 6. c. 11. q. 1. Pih. de prob. n. 131. Garc. p. 11. c. 5. n. 182. citans Paris. l. 3. q. 1. n. 121. Lamber. de jurep. p. 1. l. 2. q. 7. a. 15. Wamel. cons. 235. Tusch. concl. 64. & 66. lit. B. & alios quamplurimos cum communi Rationem dat Pih. loc. cit. quod sic diminuatur numerus Canonicorum, Capellanorum, &c. talis Ecclesiæ, adeoque cultus divinus, dum unus habet duos Canonicatus, Capellanias, &c. porro respectu procedit, sive ista beneficia residentiam beneficiati requirant, sive non. Azor loc. cit. Garc. loc. cit. citans Gregor. Lopez. l. 3. tit. 16. p. 1. Item sive sint sufficientia ad sustentationem, sive non. Garc. nu. 186. proinde cavendum à Zerol. in pr. Ep. p. 1. v. beneficium. 5. 7. concl. 6. ubi is ait; quod hodie per Trid. sess. 24. c. 17. possit quis habere duo beneficia conformia sub eodem recto, modò sint simplicia, & non requirant residentiam, nec sufficientiam. Garc. cit. n. 186. qui dicit hanc Zerolæ doctrinam esse falsam, & absque fundamento, cum Concilium ibi nihil innovet, seu disponat circa hoc. Et quidem jure communi longè difficilius conceditur habere talia beneficia in una, quam diversis Ecclesiis. Unde dispensatus à Papa ad habendum duo uniformia, non est dispensatus ad habendum ea in eadem Ecclesia. Azor. Pih. l. cit. quin & DD. ut Abb. in cit. c. literas. n. 2. Franc. n. 7. & Rota*

& Rota in *Toletan. Capellan. 15. Febr. 1591.* dicunt, jura magis abhorre pluralitatem duarum præbendarum, seu beneficiorum similium sub eodem tecto, quam duorum curatorum (subintelligit, in diversis Ecclesiis) Laym. in c. 1. de consuetud. in 6. n. 6. Garc. n. 190. de quo tamen vide eundem. n. 192.

Questio 130. An obtineri saltem possint istiusmodi duo uniformia beneficia in eadem Ecclesia, dum unum eorum annexum est beneficio alicui difformi, v. g. dua præbenda, dum earum una annexa est dignitati, quemadmodum dictum fuit supra, posse aliquem tenere duo curata, quando unum eorum venit per annexionem?

Respondeo negativè: juxta limitationem tamen paulò post subjungendam. Garc. n. 189. citans c. *litteras*. & ibi Abb. n. 2. & alios: item *elem. sin. de præb.* & ibi gl. *ult.* & Cardin. *opposit.* 4. alios: Prosper. & de Augustino. ad sum Bullarii. v. *beneficior. resign. causa.* 9. Hojed. & c. hinc dispensatus ad duo sub eodem tecto non potest adhuc obtinere duo uniformia, etiamsi alterum eorum esset annexum tertio beneficio difformi in eadem Ecclesia. Sic docere id velle videtur Rebuff. in *pr. tit. de dispens. ratione atq. v. etiamsi sub eodem tecto.* apud Garc. n. 188. quini & Gomez. de *expectativ.* n. 45. apud eundem Garc. n. 191. Argumento c. *super eo. de præb.* in 6. censet duas præbendas sub eodem tecto, etiamsi altera sit annexa alteri tertio difformi beneficio, esse magis incompatibilia, quam dignitas cum Ecclesia Parochiali annexa præbenda in Cathedrali.

1. Procedit responsio, etiamsi illud tertium difforme beneficium, cui annexum alterum ex dictis uniformibus sit situm in diversa Ecclesia, modo illud annexum sit in eadem Ecclesia cum suo simili. Garc. num. 189. ex Nav. *conf.* 23. de *præb.* ubi is consultat, non posse aliquem retinere sine dispensatione beneficium simplex, seu præbendam alicujus Ecclesie cum Rectoria Ecclesie alterius, cui annexum beneficium simplex prioris illius Ecclesie.

2. Limitatur tamen dicta responsio, ut procedat, dum dicta annexio seu unio facta est æquè principaliter, vel ad tempus, seu vitam obtinentis tantum (uti & in hoc solum casu procedunt, quæ immediatè antè allata sunt ex Nav. Rebuff. Garc. n. 218. secus si beneficium illud ex duobus uniformibus sit accessorie tantum unitum; quia tunc non habetur in consideratione; cum sit per talem unionem suppressum & extinctum, Garc. n. 216. & 217.) unio siquidem ad vitam inducit incompatibilitatem, saltem hoc vi *Trid. sess. 7. c. 4.* & *sess. 24. c. 17.* Garc. n. 219. citans Maudol. de *signat. gratia. tit. de unione.* Quintadv. l. 1. c. 4. n. 12. *Parti. l. 12. q. 3. n. 49.* Gonz. gl. 15. §. 7. n. 145. & c. & sic si quis in aliqua Ecclesia habens dignitatem ad sui vitam erectam, pro cujus dote eidem unita seu incorporata esset portio dictæ Ecclesie, non potest jam in eadem Ecclesia obtinere aliam portionem seu præbendam. Garc. n. 220.

3. Econtra responsio non procedat, dum alterum illorum uniformium ita unitur tertio difformi, ut per dictam unionem extinguatur & supprimatur titulus illius: quemadmodum, quia portio annexa accessorie dignitati extinguatur, & titulum portionis amittit, potest quis quantum est ad

præfens) obtinens talem dignitatem, cui annexa sic est portio, obtinere insuper aliam portionem ejusdem Ecclesie absque eo, quod vel sic obtineat vel obtinere censetur duo uniformia in eadem Ecclesia, Garc. n. 198. unde etiam petenda est difparitas, cur obtineri possit curatum unum cum altero curato annexo alteri non curato, & obrineri nequeat præbenda cum dignitate, cui alia verè Canonialis præbenda ejusdem Ecclesie annexa est; nimirum quia per annexionem seu unionem Ecclesie Parochialis factam præbenda, cum fiat accessorie, extinguatur titulus Parochialis, perdatque nomen beneficii, & efficitur prædium præbenda, ut Garc. hic n. 192. & p. 12. c. 2. à n. 12. juxta dicta & dicenda à nobis in fine hujus partis: neque talis præbendatus intitularur amplius in tali Parochia annexa, sed in præbenda tanquam principali beneficio, ut Garc. n. 193. citans Franc. in c. 1. de *filii presbyt.* in 6. n. 7. nec censetur habere curam, ut Garc. n. 194. ex Felin. in c. *in nostra.* de *rescrip.* Menoch. de *arb. l. 2. casu.* 201. n. 87. Nav. *conf.* 14. nu. 4. de *rebus Ecclesie & c.* Quintadv. l. 4. nu. 70. adeoque talis Ecclesia possessa uti unita, & membrum alterius simplicis non inducit incompatibilitatem cum alio curato juxta dicta supra. Garc. n. 195. citans Gonz. gl. §. 7. nu. 21. Quintadv. ubi antè. Mand. ad *Lap. Alleg. 35. addit. ult.* quia jam talis non dicitur habere duo curata, sed unum curatum & alterum simplex; hujus enim naturam Parochia illa annexa assumit. Garc. n. 196. citans Less. de *justit. l. 2. c. 34. n. 148.* Azor. p. 2. l. 6. c. 28. q. 20. & c. & aliquot S. Congregat. declarationes. Econtra verò per annexionem præbenda, nempe Canonialis, quæ proprie præbenda dicitur, factam dignitati ejusdem Ecclesie, etsi fieri videatur accessorie, non solet extingui & supprimi titulus, & nomen præbenda & Canonice, sed uti duo beneficia obrinentur; & hinc, ut dictum est, non possunt simul teneri in eadem Ecclesia dua præbenda Canonicales, etsi una annexa sit dignitati vel officio. Garc. num. 199. Porro quod hic dictum de præbenda Canonicali, id quoque intelligendum de præbendis quasi Canonicalibus (nam de his quoque intelligitur *et. elem. ult. de præb.* Garc. n. 200. juxta Bonifac. in *dictam elem. n. 42.* & Rota *decis.* 684. p. 1. *divers.*) præbenda autem quasi Canonicales est, quam habens reputatur pro Canonico, vocem habet in Capitulo ut Canonicus, etsi Canonicus non sit. Garc. n. 201. citans c. *cum in Ecclesia.* de *præb.* in 6. & Bonifac. ubi antè. nu. 46. quamvis n. 205. subjungat Garc. ex eo solo, quod quis obtinens dignitatem talem habeat vocem in Capitulo; quin & sit de Capitulo (licet id sit adnuncium aliquod) constare non dicitur, aliquid habere præbendam quasi Canonicalem, & reputari inter Canonicos; cum licet de jure id competat solis Canonicis (pro quo Garc. n. 206. citat quamplurimos) id tamen etiam de jure speciali & consuetudine, vel privilegio possit competere aliis; & ratione dignitatis, ut Bafig. in *director. elect.* p. 1. c. 2. nu. 2. Felin. Abb. Ferret & c. quos citat Garc. n. 207. & fusè Rota in *Callaguris. jurisdictio. nis.* 10. Decemb. 1599. quam decisionem recitat Garc. n. 209. Nequaquam autem intelligenda de aliis præbendis, multò que minus de iis, qui tituli beneficiales non sunt, sed portiones quædam temporales, seu jus quoddam fruendi duplici redditu, adeoque non inducunt incompatibilitatem. Garc. n. 202. dicens ex Bonifac. *loc. cit. n. 42.* dum in ali-

quibus